

ساختار عاملی و همسانی درونی مقیاس نگرش نسبت به هیجان هارمن-جونز (ATES)

Factor Structure and Internal Consistency of the Harman-Jones Attitude Toward Emotion Scale (ATES)

Sadigheh Heydari *

Assessment and Evaluation, Ph.D Student, Azad University, Saveh Branch, Saveh, Iran,
heydari_ss@yahoo.com

Shakib Lajmire

Master of Educational Administration, Payam Noor University, South Tehran Branch, Tehran, Iran

Majid Barzegar

Ph.D. in Educational Sciences, Islamic Azad University, Marvdasht Unit, Fars, Iran

Mehrnaz Azadyekta

Ph.D. in Psychology, Islamic Azad University, Islamshahr Branch, Tehran, Iran

Atefeh Tohidi

Assessment and Evaluation (Psychometric), Master of Science (MSc), Azad University, Tehran Central Branch, Tehran, Iran

صدیقه حیدری (نویسنده مسئول)

دانشجوی دکتری سنجش و اندازه‌گیری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساوه، ساوه، ایران.

شکیب لجمیری

کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه پیام نور، واحد تهران جنوب، تهران، ایران

مجید برزگر

دکترای علوم تربیتی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت، فارس، ایران.

مهرناز آزادیکتا

دکترای روانشناسی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر، تهران، ایران.

عاطفه توحیدی

کارشناس ارشد سنجش و اندازه‌گیری (روانشناسی)، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

Abstract

The purpose of the present study was to investigate the factor structure and internal consistency of the Harman-Jones (2011) attitude toward the emotion scale (ATES) among the highschool grade 2 students in the academic year of 2018-2019. The statistical population of this study includes all second-grade students in Tehran and a sample of 252 high school students in Fatemiyeh high school in the 6th area of 14th region city of Tehran and the tool used to measure Harman-Jones's attitude toward the emotion. The findings of the exploratory analysis indicated that this scale is by the culture of Iranian adolescents, covering five factors of attitude toward anger, sadness, agony, fear, and pleasure, which together account for 58.92% of the total variance. The items related to these five factors have a T value of above 1.96 and a useful load factor of more than 0.4 and a standard load of more than 0.3. The fitting indices were also reached to desirable proportions, and since RMSEA is less than 0.08, the relative chi-square is less than 3, and the GFI, NFI, CFI, and IFI fit index is 0.9, so the 5-factor model discovered in the analysis Exploration has been confirmed in the confirmation analysis and is consistent with the culture of Iranian adolescents over 16 years of age. Also, each of the five factors has an alpha value higher than 0.7, which is consistent with internal consistency.

Keywords: Attitude toward Emotion, reliability, internal consistency, factor analysis.

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی ساختار عاملی و همسانی درونی مقیاس نگرش نسبت به هیجان (ATES) هارمن-جونز (۲۰۱۱) در بین دانش‌آموزان متوسطه دوم مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان متوسطه دوم شهر تهران و نمونه انتخابی ۲۵۲ نفر دانش‌آموز مقطع متوسطه دوم دبیرستان دخترانه فاطمیه از ناحیه ۶ منطقه ۱۴ شهر تهران بوده‌اند و ابزار مورد استفاده مقیاس نگرش نسبت به هیجان هارمن-جونز بوده است. یافته‌های تحلیل اکتشافی نشان داد این مقیاس متناسب فرهنگ نوجوانان ایرانی بوده، پوشش دهنده ۵ عامل نگرش نسبت به خشم، غم، رنجش، ترس و لذت می‌باشد که روی هم رفته ۵۸/۹۲ درصد از واریانس کل را توضیح می‌دادند. گویه‌های مرتبط با این ۵ عامل دارای مقدار T بالاتر از ۱/۹۶ و مقدار بار عاملی موثر بالاتر از ۰/۴ و بار استاندارد شده بالاتر از ۰/۳ بودند. شاخص‌های برازش نیز به مقادیر مطلوبی حاصل شد و از آنجایی که RMSEA کمتر از ۰/۰۸، کای اسکور نسبتی کمتر از ۳ و نیز شاخص برازش GFI، NFI، CFI و IFI به میزان ۰/۹ بدست آمده بنابراین مدل ۵ عاملی کشف شده در تحلیل اکتشافی، در تحلیل تاییدی مورد تایید قرار گرفته و متناسب با فرهنگ نوجوانان ایرانی بالاتر از ۱۶ سال گزارش می‌شود. همچنین هر ۵ عامل دارای مقدار آلفای بالاتر از ۰/۷ بوده‌اند که این امر دال بر وجود همسانی درونی متناسب می‌باشد.

واژگان کلیدی: نگرش نسبت به هیجان، روایی، همسانی درونی، تحلیل عاملی.

مقدمه

از دیرباز نقش هیجانات در کارکردهای مختلف روانشناسی مورد علاقه و توجه محققین بوده است (برای مثال بشارت و همکاران، ۱۳۹۰؛ بشارت و همکاران، ۱۳۹۳؛ طاهری فر و همکاران، ۱۳۹۴). در این میان، بررسی رابطه بین هیجان و شناخت، پژوهش‌های متعددی را به خود اختصاص داده است. به ویژه در سال‌های اخیر با پیشرفت در فن‌آوری تحقیقاتی، امکان مطالعه تجربی و آزمایشگاهی این رابطه بیش از پیش فراهم آمده است (برای مثال لاکاسی^۱، ۲۰۱۷؛ مارکوین^۲ و همکاران، ۲۰۱۶؛ وانگ^۳ و همکاران، ۲۰۱۷). فرضیه اساسی که در ادبیات روانشناسی هیجان مطرح است حاکی از آن است که هیجان‌های مثبت و هیجان‌های منفی، فرایندهای شناختی را در جهات متفاوت تحت تاثیر قرار می‌دهند. هیجان‌های مثبت منجر به انعطاف‌پذیری و پردازش اطلاعات واکنشی می‌شوند و هیجان‌های منفی امکان پردازش دقیق‌تر اطلاعات و تمرکز بیشتر را فراهم می‌آورند (بلس و فیدلر^۴، ۲۰۰۶؛ ملچر^۵ و همکاران، ۲۰۱۲).

محققان پیشنهاد کردند ارزیابی هیجانات، بخشی از تجربه احساسات است و از سویی دیگر علی‌رغم اهمیت نگرش نسبت به هیجانات، مطالعه تجربی آن‌ها محدود است. بیشتر تحقیقات این زمینه، تفاوت‌های فرهنگی در نگرش نسبت به هیجانات را مورد بررسی قرار داده‌اند و به این موضوع که "چگونه این نگرش‌ها به سایر متغیرهای هیجان مربوط می‌شوند؟"، نپرداخته‌اند (ایزارد^۶، ۲۰۰۹). تطابق با تحقیقات گذشته نشان می‌دهد که بسیاری از شباهت‌های فرهنگی در نگرش نسبت به هیجانات، پیش‌بینی می‌کند که محدوده و کیفیت تفاوت‌های فردی در نگرش نسبت به هیجانات، احتمالاً توسط مکانیسم‌های تکاملی و جهانی محدود می‌شود. به عبارت دیگر، نگرش نسبت به هیجانات مثبت، مانند شادی، احتمالاً مثبت‌تر از نگرش نسبت به هیجانات منفی، مانند خشم، ترس، غم و ناامیدی است. به عنوان مثال، ارگانسیم‌هایی که تجربه منفی ترس از آن ندارند، انگیزه‌ای برای فرار از تهدید را هم ندارند (هارمن-جونز^۷ و همکاران، ۲۰۱۱). پائل اکمن^۸، متخصص نظریه هیجانات گسسته (۲۰۰۳) معتقد است که لذت و لذت بردن از هیجانات ممکن است براساس هیجاناتی که مثبت یا منفی هستند، تلقی شوند: "همانطور که مجموعه‌ای از هیجانات متمایز وجود دارد که معمولاً از آن‌ها لذت نمی‌بریم، مجموعه‌ای از هیجانات متمایز وجود دارد که از آن‌ها لذت می‌بریم." با ترکیب مفهوم ارزیابی یا نگرش نسبت به هیجانات با تحقیق و تئوری پردازش هیجانات و واکنش‌ها، ما باید موقعیتی بهتر برای درک و پیش‌بینی رفتارهای هیجانی داشته باشیم. از این رو این مقاله به دنبال پاسخگویی به این سوال است که آیا مقیاس نگرش نسبت به هیجان^۹ (هارمن-جونز و همکاران، ۲۰۱۱) در بین دانش‌آموزان متوسطه دوم شهر تهران دارای ویژگی‌های روانسنجی (روایی و اعتبار) قابل قبول هست یا خیر؟

هارمن جونز و همکارانش (۲۰۱۱) در پژوهش خود بیان کردند که مفهوم سازی کنونی تفاوت‌های فردی در نگرش نسبت به هیجانات بر هیجانات خاص تمرکز کرده و اطلاعاتی را ارائه می‌دهد که نشان می‌دهد ۵ احساس (خشم، غم، شادی، ترس و انزجار) بر ۵ عامل نگرش مجزا (مطالعه ۱) است. نگرش نسبت به هیجانات، انتخاب موقعیت احساسی را پیش‌بینی کرد (مطالعه ۲). علاوه بر این، نگرش نسبت به رویکرد احساسات (مثلاً خشم، شادی) به طور مستقیم با هیجانات مربوط به صفات ارتباط دارد، در حالی که نگرش نسبت به احساسات عقب کشیدن (ترس، انزجار) به طور معکوس با هیجانات مربوط به صفات ارتباط دارد (مطالعه ۳). نتایج مشابهی در زمانی اتفاق می‌افتد که نگرش نسبت به هیجانات برای پیش‌بینی واکنش احساسی دولت مورد استفاده قرار گیرد (مطالعه ۴). در نهایت، نگرش نسبت به هیجانات، فرمهای خاصی از نظم هیجانی را پیش‌بینی کرد (مطالعه ۵).

تسای^{۱۰} و همکارانش (۲۰۰۷) در پژوهش خود پیشنهاد کردند که نظریه ارزش‌گذاری تاثیر را مورد بررسی قرار دهند. آن‌ها گزارش کردند که اکثر مردم می‌خواهند احساس خوبی داشته باشند، تاثیرات ایده آل باید در درجه اول شامل حالت‌های مختلف مثبت باشد، در حالی که تاثیر واقعی باید کل طیف‌های حالت عاطفی را شامل شود. علاوه بر این، تغییر در تاثیرات ایده آل پیش‌بینی شده است که عمدتاً به دلیل ایده‌ها و شیوه‌های فرهنگی است. تسای و همکارانش ارزش‌های ایده‌آل برای هیجان مثبت و منفی را به عنوان عملکردی از

1 - Lacasse

2 - Marroquin

3 - Wang

4 - Bless & Fiedler

5 - Mechler

6 - Izard

7 - Harmon-Jones

8 - Paul Ekman

9 - attitude toward the emotion scale

10 - Tsai

تحریک کم و زیاد، ارزیابی کردند. به نظر می‌رسد آمریکایی‌های اروپایی تبار به ارزش مثبت و منفی مثبت نسبت به افراد چینی‌ها بیشتر توجه دارند.

اید و دینر^۱ (۲۰۰۱) در پژوهش خود دریافتند که فرهنگ‌های مختلف هنجارهای مختلفی برای بیان و تجربه هیجانات مختلف دارند. آنها در پژوهش خود نشان دادند "چگونه مناسب یا مطلوب است که هیجانات خاصی را تجربه کنند،" و پاسخ به چند سوال در خصوص یک مورد برای هر احساسی مورد ارزیابی قرار گرفت. آنها تعدادی تفاوت را در دلایل هیجانات مختلف در میان فرهنگ‌ها پیدا کردند. به عنوان مثال، افراد در فرهنگ‌های فردی احتمال بیشتری دارند که باور کنند غرور یک احساس مطلوب است، در حالی که افراد در فرهنگ‌های کالج‌گرایانه بیشتر اعتقاد دارند که احساس گناه مطلوب است. اید و دینر خاطر نشان ساختند که نتایج آنها به طبقه بندی احساسات مثبت یا منفی شک می‌کنند، زیرا هیجاناتی که در یک فرهنگ منفی در نظر گرفته می‌شود ممکن است در فرهنگ دیگری مثبت در نظر گرفته شود.

روش

این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی، از لحاظ روش از نوع توصیفی-پیمایشی و از لحاظ جمع‌آوری داده‌ها بصورت کمی با پرسشنامه می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر عبارت است از دانش آموزان مقطع متوسطه دوم شهر تهران. در تحلیل عاملی اکتشافی برای هر متغیر مشاهده‌پذیر ۱۰ یا ۲۰ نمونه لازم است. همچنین حداقل ۳۰۰ نمونه توصیه شده است و در تحلیل عاملی تاییدی و مدل ساختاری، حداقل حجم نمونه براساس متغیرهای پنهان تعیین می‌شود نه متغیرهای مشاهده‌پذیر. در اینجا ۲۰ نمونه برای هر عامل (متغیر پنهان) لازم است. بطور کلی حداقل ۲۰۰ نمونه توصیه شده است (کلاین، ۲۰۰۴). از این رو نمونه انتخابی ۲۵۲ نفر از دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم دبیرستان دخترانه فاطمیه از ناحیه ۶ منطقه ۱۴ شهر تهران بوده‌اند (به ازای هر گویه ۹ نفر).

ابزار سنجش

پرسشنامه نگرش نسبت به هیجان (ATES) هارمن-جونز (۲۰۱۱): این پرسشنامه، ابزار مورد استفاده در این پژوهش بوده که دارای ۲۸ سوال و ۵ خرده مقیاس می‌باشد که مواردی همچون نگرش نسبت به احساس خشم، نگرش نسبت به احساس لذت، نگرش نسبت به احساس غم، نگرش نسبت به احساس رنجش و نگرش نسبت به احساس ترس را مورد سنجش قرار می‌دهد و در سال ۲۰۱۱ توسط ادی هارمن-جونز^۲، کیندی هارمن-جونز^۳، دیوید ام. آمودیو^۴ و فیلیپ ای. گبل^۵ در مجله‌ای در نیویورک منتشر شده است. خشم، ترس، انزجار و ناراحتی به عنوان هیجانات منفی و شادی به عنوان یک هیجان مثبت طبقه‌بندی می‌شوند (لازاروس^۶، ۱۹۹۱؛ به نقل از هارمن-جونز و همکاران، ۲۰۱۱). با توجه به جهت انگیزشی، خشم، ترس، انزجار و شادی به طور معمول بیشتر تحریک کننده غم و اندوه در نظر گرفته می‌شوند (لانگ و همکاران^۷، ۱۹۹۰؛ به نقل از هارمن-جونز و همکاران، ۲۰۱۱)؛ خشم و شادی معمولاً رویکرد هیجانی متوسط تا شدید شناخته می‌شوند در مقابل، ترس و انزجار در انگیزه کشش از حد متوسط تا بالاست (کارور^۸ و هارمن-جونز، ۲۰۰۹). غم و اندوه اغلب به عنوان یک هیجان عاطفی پایین شناخته می‌شود (کارور، ۲۰۰۴)، اما در موارد دیگر، آن را به عنوان احساس اضطراب مشخص می‌کنند. مطابق با این ایده که گرایش با رویکرد مرتبط است، ناراحتی بعد از شکست اتفاق می‌افتد زمانی که افراد در جهت گیری انگیزشی رویکرد هستند (کارور، ۲۰۰۴).

در این پرسشنامه شیوه نمره گذاری به صورت طیف ۵ درجه ای لیکرت است (۱=هرگز، ۲=به ندرت، ۳=گاهی، ۴=اغلب، ۵=همیشه) و نمره‌گذاری معکوسی وجود ندارد (هارمن-جونز، ۲۰۰۴).

1 -Eid & Diener
 2 -Eddie Harmon-Jones
 3 -Cindy Harmon-Jones
 4 -David M. Amodio
 5 -Philip A. Gable
 6 -Lazarus
 7 -Lang
 8 -Carver

Factor Structure and Internal Consistency of the Harman-Jones Attitude Toward Emotion Scale (ATES)

خرده‌مولفه‌ها: نگرش نسبت به احساس خشم: سوالات شماره ۱ تا ۵؛ نگرش نسبت به احساس لذت: سوالات شماره ۶ تا ۱۰؛ نگرش نسبت به احساس غم: سوالات شماره ۱۱ تا ۱۶؛ نگرش نسبت به احساس رنجش: سوالات شماره ۱۷ تا ۲۲؛ نگرش نسبت به احساس ترس: سوالات شماره ۲۳ تا ۲۸.

برای ارزیابی روایی مدل پنج عاملی، ۲۸ سوال را با یک تحلیل عاملی تأیید کننده با مدل اولیه براساس پیش بینی اینکه پنج عامل خاص هیجان هستند، بررسی کردند و روش برآورد حداقل مربعات تعمیم یافته بود. شاخص‌های برازش نشان داد که مدل پنج عاملی قابل قبول است. یعنی، (RMSEA=0.061) برای مدل پنج عاملی پذیرفته شد. همچنین شاخص GFI و AGFI نیز قابل قبول بودند (به ترتیب ۰/۹۲ و ۰/۹۰) (هارمن-جونز و همکاران، ۲۰۱۱). برای تعیین سازگاری درونی (پایایی) خرده مقیاس‌های نگرش به هیجان‌ها، آلفای کرونباخ برای هر یک از پنج خرده‌مقیاس شناسایی شده، محاسبه شد. ضریب آلفای رضایت بخش برای هر زیرمجموعه مشاهده شد، که نشان می‌دهد که هر کدام از آنها قابلیت اطمینان درونی را دارا هستند. آلفای کرونباخ برای نگرش به خشم، ۰/۷۶؛ برای نگرش به رنج، ۰/۸۲؛ برای نگرش به ترس، ۰/۸۸؛ برای نگرش به شادی، ۰/۷ و برای نگرش به غم ۰/۷ بدست آمد (هارمن-جونز و همکاران، ۲۰۱۱).

یافته‌ها

در این پژوهش، محدوده سنی از ۱۶ تا ۱۸ سال متغیر بوده که از این بین ۱۰/۳ درصد محدوده سنی ۱۶ سال، ۷۱/۵ درصد ۱۷ سال و ۱۸/۲ درصد محدوده سنی ۱۸ سال را دارا بوده‌اند. لازم به ذکر است که جنسیت کلیه افراد دختر و همگی دانش آموز مقطع متوسطه دوم بوده‌اند.

در مرحله اول بررسی روایی با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی انجام شد. اولین قدم جهت انجام تحلیل اکتشافی رعایت برقرار بودن شاخص کفایت نمونه (KMO) بالاتر از ۰/۷ می‌باشد. در تحلیل انجام شده شاخص KMO به مقدار ۰/۸۱۵ بدست آمد که از لحاظ آماری مقداری بسیار مطلوب و قابل پذیرش می‌باشد. از آنجایی که سطح معناداری در محدوده معناداری و کمتر از ۰/۰۱ بدست آمد لذا این نتیجه حاصل شد که آزمون کرویت بارتلت از لحاظ آماری بسیار معنادار می‌باشد. با رعایت این مفروضه، اقدام به انجام تحلیل عاملی نمودیم.

جدول ۱: مشخصه‌های نهایی تحلیل عاملی برای استخراج عوامل

عامل	ارزش ویژه اولیه		استخراج مجموع مربعات بارها				چرخش مجموع مربعات بارها	
	درصد	تراکمی	درصد	تراکمی	جمع	درصد	تراکمی	
۱	۲۸/۳۴	۷/۹۳	۲۸/۳۴	۲۸/۳۴	۴/۹۲	۱۷/۵۹	۱۷/۵۹	
۲	۱۰/۷۸	۳/۰۲	۱۰/۷۸	۳۹/۱۲	۳/۱۵	۲۸/۸۵	۱۱/۲۶	
۳	۸/۵۵	۲/۳۹	۸/۵۵	۴۷/۶۷	۳/۱۲	۴۰/۰۱	۱۱/۱۶	
۴	۶/۵۰	۱/۸۲	۶/۵۰	۵۴/۱۷	۲/۸۴	۵۰/۱۶	۱۰/۱۵	
۵	۴/۷۵	۱/۳۳	۴/۷۵	۵۸/۹۲	۲/۴۵	۵۸/۹۲	۸/۷۶	

مطابق با مندرجات جدول (۱) به دلیل اینکه پرسشنامه بیش از عامل را در بیس لاتین پوشش داده است، لذا می‌بایست از چرخش بارها استفاده نماییم. از آنجایی که عامل‌ها در روایی محتوا، مستقل تشخیص داده شدند لذا چرخش انتخابی، چرخش متعامد (واریمکس) بوده است که پس از اجرای چرخش واریمکس، به منظور استخراج عامل‌های مناسب از نظر تعداد و محتوا و در نظر گرفتن شاخص‌هایی مانند شاخص کفایت نمونه‌برداری و آزمون کرویت بارتلت، ارزش ویژه اولیه با اعمال نقطه برش ۱، برای ۵ عامل بیشتر از ۱ حاصل شده؛ با توجه به بار عاملی بالاتر از ۰/۳ و داشتن دست کم ۳ گویه در یک عامل، مشخص شد این مقیاس از ۵ عامل اشباع شده که روی هم رفته ۵۸/۹۲ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کنند.

جدول ۲: چرخش عامل‌ها (بار عاملی) و مقدار آلفا

عامل	ردیف	گویه	بارعاملی	آلفا		
شخص	۱	من دوست دارم احساس افزایش انرژی را با ابراز خشم نشان دهم.	۰/۸۰	۰/۸۸		
	۲	من دوست دارم احساس قدرتم را با ابراز خشم نشان دهم.	۰/۷۵			
	۳	زمانی که احساس می‌کنم در حال فریاد زدن هستم راه دوست دارم.	۰/۷۱			
	۵	اینکه چه احساسی دارم زمانی که خشمگین هستم راه دوست دارم.	۰/۵۷			
	۶	من وقتی خوشحال می‌شوم واقعا از لحظات زندگی ام لذت نمی‌برم.	۰/۷۷			
	۷	دوست دارم شادی را تجربه کنم.	۰/۷۰			
	زندگی	۸	من ترجیح می‌دهم با افرادی که مرا خوشحال می‌کنند همراه باشم.		۰/۷۷	۰/۷۳
		۹	من واقعا احساس خوشحالی می‌کنم.		۰/۷۲	
		۱۰	من مکالماتی را که باعث خوشحالی من می‌شوند دوست دارم.		۰/۴۵	
	فرد	۱۱	این احساس را دوست دارم هنگامی که فیلمها باعث غم و اندوه من می‌شوند و من غمگینتر می‌شوم.		۰/۷۶	۰/۷۸
		۱۲	اگر کسی یک فیلم را به عنوان یک "جادوگر اشک" واقعی توصیف کند، مطمئن هستم که از آن اجتناب می‌کنم، زیرا احساس ناراحتی را دوست ندارم.		۰/۷۸	
۱۳		من فکر کردن در مورد چیزهایی که غمگین هستند را دوست دارم.	۰/۶۳			
۱۴		زمانی که کتاب های غمگین می‌خوانم، خودم را پیدا می‌کنم.	۰/۵۹			
۱۵		من می‌توانم از یک مکالمه لذت ببرم، گرچه باعث ناراحتی من شود.	۰/۶۴			
۱۶		اگر یک کتاب، فیلم تلویزیونی مرا به گریه بیندازد، میدانم که واقعا از آن لذت برده‌ام.	۰/۵۸			

نگرش نسبت به احساس...

ادامه جدول ۲: چرخش عامل‌ها (بار عاملی) و مقدار آلفا

عامل	ردیف	گویه	بارعاملی	آلفا
شخص	۴	اینکه چه احساسی دارم زمانی که عصبی هستم راه دوست ندارم.	۰/۴۶	۰/۸۷
	۱۷	اگر چیز نفرت انگیزی بشنوم، دوباره هدف گوش دادن آن را خواهم داشت.	۰/۶۲	
	۱۸	اگر چیز نفرت انگیزی ببینم، دوباره هدف دیدن آن را خواهم داشت.	۰/۷۱	
	۱۹	من از انجام کارهایی که نفرت انگیز هستند، لذت نمی‌برم.	۰/۷۶	
	۲۰	اگر بوی نفرت انگیزی به مشامم برسد، دوباره هدف بوئیدن آن را خواهم داشت.	۰/۷۳	
	۲۱	من انجام کارهایی که نفرت انگیز هستند را دوست دارم.	۰/۷۸	
	۲۲	اگر چیز نفرت انگیزی حس کنم، دوباره هدف حس کردن آن را خواهم داشت.	۰/۶۸	
	۲۳	من دوست دارم کاری انجام دهم که مرا می‌ترساند.	۰/۴۱	
	۲۴	من بعضی کارها را فقط به خاطر آنکه ترسیده‌ام انجام می‌دهم.	۰/۶۹	
	۲۵	دوست دارم که ترسو باشم.	۰/۸۳	
	فرد	۲۶	من به دنبال چیزهایی هستم که مرا می‌ترساند.	
۲۷		من دوست ندارم که ترسو باشم.	۰/۸۰	
۲۸		من دوست ندارم کاری انجام دهم که مرا می‌ترساند.	۰/۴۵	

نگرش نسبت به احساس...

مطابق با جدول (۲) عامل‌ها از اعتبار کافی برخوردار بوده و بار عاملی برای تک تک گویه‌ها بالاتر از ۰/۳ بدست آمده است. گویه‌های شماره ۴، ۲۳ و ۲۴ برخلاف ساختار اصلی (که توسط هارمن-جونز و همکاران در سال ۲۰۱۱ ارائه شد) در عامل مربوطه قرار نگرفتند و در عامل جدید بار قابل قبول (بالاتر از ۰/۷) را نشان داد؛ از این رو هیچ گویه‌ای حذف نگردید. همچنین مقدار آلفای کرونباخ برای هر ۵ عامل بالاتر از ۰/۷ حاصل شده است. محاسبه آلفای کرونباخ جهت بررسی همسانی درونی به کار گرفته شده است.

بحث و نتیجه گیری

Factor Structure and Internal Consistency of the Harman-Jones Attitude Toward Emotion Scale (ATES)

واکنش کلی و کوتاه به یک واقعیت غیرمنتظره همراه با یک حالت عاطفی خوشایند یا ناخوشایند هیجان^۱ نامیده می‌شود. هیجان از نظر ریشه لغت، عاملی که ارگانیزم را به حرکت در می‌آورد، مثلا خشم، ترس، دوست داشتن. در روان‌شناسی هیجان‌ها جایگاه بسیار حساس و بنیادی دارند. زیرا ریشه بسیاری از اختلال‌های روانی را تشکیل می‌دهند. حتی سلامتی انسان را تضمین می‌کنند. مثلا ترس باعث فرار از خطر و حفظ جان می‌شود. تلاش‌های گسترده توسط فلاسفه، فیزیولوژیست‌ها و روان‌شناسان برای بررسی هیجان‌ها به عمل آمده، اما شیوه عمل آن‌ها هنوز به صورت فرضیه باقی مانده است. مطالعات مختلف نشان داد که در ظهور و تکوین جلوه‌های هیجان، فرهنگ هم نقش بسزایی دارد. طبق بررسی انجام شده توسط پژوهشگران این مقاله، در حیطه هیجان تاکنون ابزارهای مختلفی با جهت‌گیری به بُعد خاصی از هیجان، گاه چند بُعد در یک مقیاس، استانداردسازی و هنجار مناسب ایران گردیده که به وفور در پژوهش‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند (پرسشنامه تشخیص هیجان و احساسات (بی‌نام، بی‌تا)، پرسشنامه استاندارد هیجان‌های تحصیلی پکران (۲۰۰۵)، پرسشنامه هیجان‌خواهی آرنت (AISS) (۱۹۹۴)، پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان (CERQ) (گارنفسکی و کرایچ، ۲۰۰۶)، پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان گرانفسکی و همکاران (۲۰۰۱)، پرسشنامه دشواری‌های تنظیم هیجانی (DERS) (گراتز، ۲۰۰۴)، پرسشنامه هیجان‌خواهی زاگرم (۱۹۷۱)، پرسشنامه راهبردهای فرآیندی نظم‌جویی هیجان (۲۰۰۹)، پرسشنامه راهبردهای تنظیم هیجان (ERQ) گراس و جان (۲۰۰۳)، پرسشنامه مقیاس عواطف مثبت و منفی (PANAS)، سومین نسخه تجدیدنظر شده مقیاس عاطفه خودآگاهی برای بزرگسالان (TOSCA-3)). حتی برخی ابزارها در این حیطه مشاهده شده که بیش از دو بار مورد بررسی روانسنجی واقع شده‌اند اما یک شکاف بزرگ در میان متون مربوطه رویت گردید و آن هم نبود ابزاری در حیطه نگرش نسبت به هیجان می‌باشد. لذا پژوهشگر درصدد مرتفع نمودن این خلاء با به کارگیری مقیاس نگرش به هیجان جونز (۲۰۱۱) برآمد. نتایج بررسی انجام شده نشان داد این مقیاس متناسب فرهنگ نوجوانان ایرانی بوده، پوشش دهنده ۵ عامل نگرش نسبت به خشم، غم، رنجش، ترس و لذت می‌باشد که روی هم رفته ۵۸/۹۲ درصد از واریانس کل را توضیح می‌داند. همچنین هر ۵ عامل دارای مقدار آلفای بالاتر از ۰/۷ بوده‌اند که این امر دل بر وجود همسانی درونی متناسب می‌باشد. با توجه به این نتایج و نبود ابزار در حیطه سنجش نگرش نسبت به هیجان در کشور، این ابزار به عنوان ابزاری معتبر و متناسب با هنجار دانش آموزان ایرانی قلمداد شده، لذا استفاده از این ابزار در پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌گردد چرا که همانطور که انتظار می‌رفت، نگرش نسبت به خشم به طور مستقیم با خشم، خشونت، خصومت و حساسیت نسبت به تحریک فعال‌سازی رفتاری ارتباط داشت. این روابط نشان می‌دهد افرادی که در خشونت و تجاوز ظاهری بالا هستند تجارب عصبی بیشتری دارند. نگرش نسبت به شادی مستقیما با تأثیرات مثبت و حساسیت فعال‌سازی رفتاری ارتباط مستقیم دارد و به طور معکوس با بسیاری از تأثیرات منفی و افسردگی، تجاوز و خصومت ارتباط دارد. به این ترتیب، افرادی که شادی را نسبت به دیگران دوست دارند، رویکرد انگیزشی بیشتر اما افسردگی، تجاوز و خصومت کمتر را نشان می‌دهند.

منابع

- بشارت، محمدعلی؛ حدادی، پروانه؛ رستمی، رضا؛ صرامی فروشانی، غلامرضا. (۱۳۹۰). بررسی آسیب‌های عصب شناختی در بیماران مبتلا به ناگویی هیجانی. *دو فصلنامه روانشناسی معاصر*، ۱، ۳-۱۲.
- بشارت، محمدعلی؛ محمدی حسینی نژاد، الهه؛ غلامعلی لواسانی، مسعود. (۱۳۹۳). نقش واسطه‌ای راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در رابطه بین ناگویی هیجانی، خشم و نشخوار خشم با سبک‌های دفاعی من. *دو فصلنامه روانشناسی معاصر*، ۳، ۲۳-۵۸.
- طاهری فر، زهرا؛ فردوسی، سیما؛ موتایی، فرشته؛ مظاهری، محمدعلی؛ فتی، لادن. (۱۳۹۴). نقش واسطه‌ای نارسایی راهبردهای تنظیم هیجان در رابطه بین شدت هیجان منفی و انگیزش ایمنی با نشانه‌های اضطراب فراگیر. *دو فصلنامه روانشناسی معاصر*، ۱۱، ۱۱-۴۱.
- Bless, H., Fiedler, K., & Forgas, J. P. (2006). Mood and the regulation of information processing and behavior. *Affect in social thinking and behavior*, 6584.
- Carver, C. S. (2004). Negative affects deriving from the behavioral approach system. *Emotion*, 4(1), 3.
- Carver, C. S., & Harmon-Jones, E. (2009). Anger is an approach-related affect: evidence and implications. *Psychological bulletin*, 135(2), 183.
- Eid, M., & Diener, E. (2009). Norms for experiencing emotions in different cultures: Inter-and intranational differences. In *Culture and Well-Being* (pp. 169-202). Springer, Dordrecht.
- Harmon-Jones, E. (2004). On the relationship of frontal brain activity and anger: Examining the role of attitude toward anger. *Cognition and Emotion*, 18(3), 337-361.
- Izard, C. E. (2009). Emotion Theory and Research: Highlights. *Unanswered Questions, and*.

¹ - Emotion

- Kline, R. B. (2004). Principles and practice of structural equation modeling (methodology in the social sciences)
- Lacasse, K. (2017). Going with your gut: How William James' theory of emotions brings insights to risk perception and decision making research. *New Ideas in Psychology*, 46, 1-7.
- MaRRoQuíN, B. R. E. T. T., Nolen-Hoeksema, S., & Miranda, R. (2013). Escaping the future: Affective forecasting in escapist fantasy and attempted suicide. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 32(4), 446-463.
- Melcher, T., Obst, K., Mann, A., Paulus, C., & Gruber, O. (2012). Antagonistic modulatory influences of negative affect on cognitive control: reduced and enhanced interference resolution capability after the induction of fear and sadness. *Acta Psychologica*, 139(3), 507-514.
- Tsai, J. L., Knutson, B., & Fung, H. H. (2006). Cultural variation in affect valuation. *Journal of personality and social psychology*, 90(2), 288.
- Wang, Y., Gu, R., Luo, Y. J., & Zhou, C. (2017). The interaction between state and dispositional emotions in decision making: an ERP study. *Biological psychology*, 123, 126-135.

شپرشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

شپوشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی